

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Pi, 11. - BARCELONA

No ha d'existir cap més pena que la natural que es desprèn del fet.

MAX STIRNER.

PER L'INDULT DE J. B. ACHER

Humanitarisme

La passada centúria va resumir en un sentiment constant i definitiu, incorporant-lo a la idea de la vida en comú, la immensa doctrina dispersa del materialisme, de les condicions físiques, de la vida dels sentits prèvia i superior a tota noció metafísica, a tota autoritat sobrenatural. De Locke a Montesquieu, de Montesquieu a Voltaire, s'arriba sense sotrac a les especulacions i conclusions dels antropòlogues i criminalistes de la darrera centúria. L'humanitarisme fa la seva aparició, no en la forma clàssica de la compassió, de la pietat, del perdó, sinó en la nova forma d'una obligació moral, d'una llei indeclinable.

Phillipson, en les biografies dels tres grans reformadors, Beccaria, Bentham i Romilly, diu: «L'essència de l'humanitarisme és la tan arrelada aversió a tot sofriment físic i moral, d'opressió i d'injustícia.» Res tan complet com el propi pensament de Beccaria, assegurant que «en la proporció que la mentalitat dels homes anirà suavitzant-se per la més activa relació social, la crueltat del càstic anirà disminuint». Pensament que Spencer amplia amb la demostració de que com més creixen les proporcions de confort i de benestar, més van allunyant-se de nosaltres les idees de martiri, de càstic, de crim i de venjança.

La civilització ha anat millorant gradualment les penalitats, misèries i afliccions del viure primitiu. Lentament, l'home ha anat adquirint plena consciència de les ventatges de la vida en comú, la qual, si és encara dura pels més en virtut d'una injustícia econòmica, és, però suavitzada i ennoblida per la participació en el tresor moral que va amassant-se amb el concurs de tots i que a tots sadolla. Gradualment, també, la nostra sensibilitat s'és transformada i la violència, la crueltat, la dolor, han perdut llur significació ètica, llur virtut d'exemplaritat, llur eficàcia d'expiació. Els homes moderns hem de considerar-les com una debilitat de l'organisme, com una simple anormalitat fisiològica que cal combatre i extirpar per mitjans científics, adequats.

M. Serra i Moret

“El Poeta”

La classe obrera no ha volgut reconèixer el pseudònim de «Shum». Ha aplicat al caricaturista un altre nom, condensació magnífica de com el poble que sofreix i espera veu en Acher. Pels treballadors es tracta de «El Poeta».

Per què aquest nom? La gran massa obrera té l'encert de trobar el símbol, la paraula-síntesi d'una vida, d'una acció.

El poble anomena «El Poeta» a «Shum» perquè a més a més d'èsser una expressió de manyagaria, reflexa admirablement la personalitat de l'artista.

La història de «El Poeta» és un poema èpico-líric que la classe treballadora sent

Infant,

I aquest poeta de la lluita social, de les immenses convulsions d'un món que s'agita, està encadenat, veient com plana damunt del seu cap l'amenaça d'una tràgica execució...

Joaquim Maurín

Prometeu

Prometeu és el símbol de l'hora.

Per a Prometeu cada dia es fon la claror amb una sensació de mort acollidora; per a sortir després amb l'aubada, com una revifalla dins l'agonia

Dolor torturadora, dolor que no té fi.

Flama de la llibertat. Flama tremolosa, que ara s'arboria plena de vida i ara s'apaga, perquè li manca l'aire. Panteig fatal.

Muscles de Prometeu, on és la vostra vigoria? Cadenes han vençut els vostres peus i els vostres braços. Una cadena és el vostre cinzell.

Les vostres mans, oh! pobres mans de Prometeu, mutilades i tot, tenen encara la gràcia que serveu en la pregonesa de la vostra amargor.

La feixuga dissort de l'hora pesa damunt del vostre cap. Una paraula lluita per a sortir potent de la vostra gola. És una sola paraula, però la vostra boca ha d'emmurdrir. Ni una sola.

I sentiu com un pensament us colpeix el vostre cervell amb violència; i obriu els ulls immensament. Doneu als ulls tota la vida que porteu dintre; i només veieu la gran desolació del món.

Tota la vida per plorar. Les llàgrimes cremen Pobre Prometeu! Pobres de nosaltres!

Marius Vidal

RETRAT DE JOAN BAPTISTA ACHER

La mort i l'homicidi Superjustícia

La Vida és un benefici que individualment es pot renunciar, però damunt seu la societat no hi té cap dret, perquè comença per no tenir la facultat de crear-la.

L'home pot, per un ideal, exposar la seva vida i la pot perdre. El seu sacrifici sempre és quelcom que, si res més no, mereix el respecte.

La Societat no pot pendre el que no pot donar. Si la Societat pot pendre la llibertat, condicionant-la en tot cas a un règim reformatòri, no a un règim penal, és perquè la llibertat pot tornar-la. La Societat no pot mai condemnar amb la mort d'un dels seus individus, el resultat fatal dels seus propis defectes.

D'altra manera, la pena de mort legítima l'homicidi. Quina diferència hi ha entre el Tribunal que, per creure'l nociu a l'ordre social establert, condemna a mort un home, i aquell home que, per creure-ho un obstacle als seus ideals, que per ell representen un ordre social més just que l'existent, atempta contra una vida?

La justícia no és una cosa absoluta. Ideals i accions que en altres temps eren castigats amb la mort, avui són elements normals de la vida col·lectiva. Com ha pogut la Societat reparar aquests càstics que, posats a revisió, avui, ella mateixa declararia injustos?

La principal acusació clàssica que s'ha formulat contra la pena de mort, és la de que en els cassos d'error judicial no pot ésser reparada. Cal no oblidar que, en l'evolució dels temps, les veritats d'una època són considerades errors en una altra i que per tant, a través de la revisió dels segles

Josep Llorens Artiga

Cristòfor de Domènec

Aquest número ha passat per la censura.

Per l'indult d'en Joan Bta. Acher (El Poeta)

Per aquest desventurat fill del poble que, esperançada en la seva joventut, l'Art acarona maternalment; jo, avui, amb l'ànima plorosa, fonc la meua veu en el clam que els cors pietosos, per a salvar-li la vida, aixequen confiats.

Condemnar a mort a un home tan jove qui, malgrat tot, per ésser, com és, un artista intens, no es pot creure que no vibri en el seu esperit un pur sentiment d'amor humanitari, és com destruir una esperança de glòria, o com si els primers freds marcassin en el branquilló la flor prometedora de fruit.

Per a En Joan Baptista Acher (El Poeta); per aquest fill del poble que l'Art acarona, amb l'ànima enternida, demano, doncs, clemència.

Ignasi Iglesias

L'ACHER

Vint-i-dos anys, plena salut, ample promesa de vida d'ideals i d'amors, i condemnat a mort. Condemnat a mort com a càstic—

—; condemnat a mort com a pena i com a exemple, que la trista fi del delinqüent serveixi de model a tots els homes i els estereotipi de cap temptació semblant. I

Germanor en el sentiment i en el pensament

diem — ha estat el punt inicial d'aquesta campanya contra la pena de mort. Ara, confesem-ho, ens hem recordat que en el nostre Dret Penal hi subsisteix la pena infamant del garrot. I ara, també, ens han vingut les preses per a demanar la seva abolició,

Un dia o altre havia d'ésser així. El nostre sentiment sembla d'ocasió. Encara no hem fet la germanor entre el sentiment i el pensament. Qui sap si és arribat l'instant i hem trodat el motiu Problem-ho.

que pertany a un home i a un artista. No és hora, ara, de fer disquisicions sobre la mort i la vida.

sinó pel que representa la vida d'un home.

Qualsevol que sia el teu credo, home; qualsevol que sia la teua tendència política; qualsevol que sia la teua educació espiritual — millor si la tens —; qualsevol que sien les teves simpaties i els teus amors; si la teua religió és la religió dels homes civils i dels homes bons; si la teua vida, com a principi, com a mitjà i com a fi, és la devoció a la vida dels altres homes, els teus germans; si imagines el que representa una vida, si penses que cada mort violenta per imperatiu de la llei, per follia o per malaltia de la voluntat i del cervell, és una ensopgada de la Humanitat en el seu avenç; si creus, home, que val i serveix per quelcom tenir un pensament i un sentiment per a dignificar la teua existència; si sents l'emoció de la cordialitat, contribueix amb la teua acció civil a salvar la vida de «Shum». Siguem tots dignes d'aquests moments.

Els pobles es reivindiquen tant per una acció política com per una actuació profundament humana. Fem pràctiques de voluntat.

Dr. Jaume Agnadé.

No demanem que perdoneu la vida d'un home. Quin contrastit parlar de la mort, quan encara manca saber el què és la vida!

Josep Maria Pou i Sabater

Antoni Amador

El fet d'ésser dedicat aquest número de JUSTÍCIA SOCIAL a l'indult de J. B. Acher, ens fa ajornar pel número vinent els articles sobre la caiguda de la «Commune» de París.

Les hores del Poeta

Hom no pot pensar sense fremir en el que deuen ésser les hores actuals pel nostre company Acher. Sempre esperant i sempre tement. Preguntant-se cada vespre com serà demà. Preguntant-se cada dia si aquell serà per ell el jorn de joia que que li deixarà la vida o el jorn de l' hora tràgica que li arrencarà les darreres esperances.

Tots els homes de cor i sentiment segueixen i senten l'angoixa del jove condemnat.

Fins a quan durarà aquesta incertesa?

Un jorn pensarem que un èxit falaguer coronaria les gestions de la il·lustre escriptora Concha Espina...

Uns altres jorns abrigarem l'esperança que entre els indults del Divendres Sant...

Més tard, havem esperat que amb la vinguda dels Reis d'Espanya a Barcelona...

Les decepcions, però, han succeït a les decepcions. Quan la nostra ànima està intensament amargada, com deu estar la de l'Acher?

Havem de seguir desitjant, demanant i esperant que la vida del Poeta sigui respectada i que aquestes hores d'incertesa s'acabin. Unim-nos tots per a ell.

En nom de l'Art! En nom de la humanitat!

Dr. F. Muntanya

.....I em dono vergonya, no per mi, sinó pels intel·lectuals, els quals, amb el seu silenci criminal, s'en fan còmplices. I pateixo, no per ells, sinó pel meu germà "El Poeta", que va a morir i és jove i bell. Ah! Si la

SIMONNE WILLISSEK

La vida de "Shum"

He sentit sempre una esgarri-fança atúrdica quan se m'ha presentat la idea d'una execució i la d'aquells homes que dicten la sentència; he sentit sempre, des d'infant, una indignació quan m'han parlat del patibul i d'aquell ésser que s'anomena butxi. Mai, però, aquesta esgarri-fança i aquesta indignació m'havien aplanat tant com en el cas d'aquest artista,

que es diu Joan Baptista Acher i el poble ha batejat amb un nom gloriós i simpàtic: "El Poeta".

Company Acher, amic que sentiu tota la sofrença d'una presó, jo voldria que les nostres veus us duguessin tot el reconfort, car les veus de nosaltres, obrers, homes de ciència, artistes, són veus del poble. I vos, company, sou del poble.

J. Roure i Torrent

Per l'indult d'"El Poeta"

L'haver-lo consagrat amb el nom d'"El Poeta" vol dir que ell és un home il·luminat en els propis ideals. Tantdebono en fós tothom de il·luminat en els seus: la flor de l'heroisme no fóra tan rara entre els homes que avui només saben florir en egoïsmes i el déu de la majoria dels quals no és altra cosa que el ventre llur. Dels il·luminats són les grans victòries!

I si els que en nom de la justícia han decretat la seva mort em contestessin que l'il·luminisme d'"El Poeta" el duia per camins d'error i de crim, jo callaria. A ells només els diria:—Voleu que sigui així? Sigui!—Però, llavors, preguntaria jo:

Ventura Gassol

"SHUM"

"Shum" és una part integrant d'aquesta multitud on tantes individualitats notables són ignorades. Perteneix a ella; és d'ella. Les injustícies i les dolors de que és víctima han conduït l'esperit sensible de "Shum" a aquesta situació tràgica en que es troba.

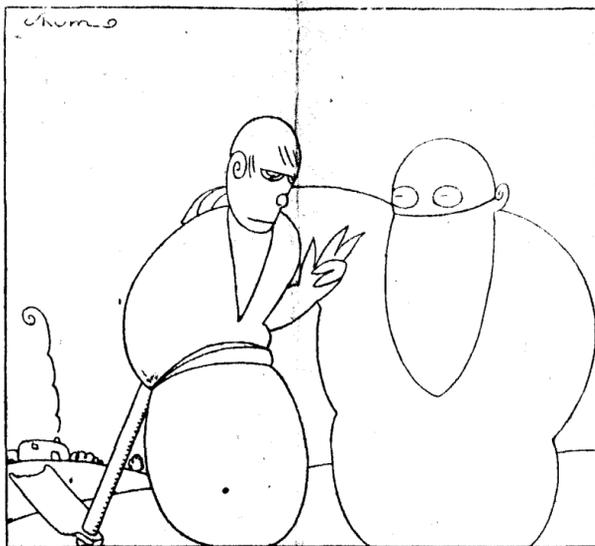
Es precisament en aquest moment que sorgeix noble i valent, donant proves de dues virtuts inaccessibles: la serenitat que rodeja totes les seves accions, i aquest subtil esperit irònic que fa que, abandonant la seva personalitat, continui fuetejant les morbositats d'una societat burgesa

Joan Frenjosà

PRO VITA

Com a home profundament lliberal—sigui permès a un mateix de donar-se aquest gloriós qualificatiu—no cal dir si em sento solidaritzat amb tot el que faci relació a l'alliberament d'un company damnat a mort. Per tot el que m'estimo la meua humanitat i el meu lliberalisme.

C. Fages de Climent.

Les subsistències

El pagès. — Un milió de patates, un milió de duros. Dos milions de patates, dos milions de duros...

L'acaparador. — ...Tot per mi.

Els artistes de Catalunya

Artistes catalans: Un dels nostres, jove, intel·ligent, home de cor, home brau que va jugar-se la vida per la Justícia, està en perill. De gairebé tots els estaments han eixit veus d'intercessió a favor de l'indult d'aquest artista: En Joan Bta. Acher. De tots els estaments i de totes les terres, àdhuc de Catalunya, han eixit veus de clemència — encara que les veus catalanes en aquesta ocasió han estat les més escasses, encara que ni un sol artista, ni un sol cercle o agrupació d'artistes catalans ha badat boca a hores d'ara a favor del germà tan greument menaçat. Havem instat al *Real Circulo Artístico*, de Barcelona, el més autoritzat i el més influent, per a que es decidís a aquest acte de companyonia, i no havem tingut la fortuna de reïxir. Cal, doncs, fer una crida pública per a enterar-vos d'aquest perill d'un dels nostres, quan ja fa temps que tots els artistes del món se'n han enterat: convé dir-vos que tenim l'obligació de fer quelcom en favor de la vida d'En Joan Bta. Acher, encara que el vostre gest de germanor vingui després del gest dels artistes més llunyans i estranys. Cal fer això encara que la cara us caigui de vergonya d'haver esperat tant de temps. El vostre silenci en aquesta ocasió és horrible — tant si és degut al desconeixement de la tragèdia com si és degut a la indiferència o a la mala voluntat. Anem! — Què feu? — Mireu que el temps apremia i el nostre camarada empresonat, demés del perill que corre, pateix molt.

Joan Sacs

Qui pot midar els sufriments humans? Qui pot comptar-ne les llàgrimes?... Ningú. Ni tan sols els mateixos que pateixen i ploren!

V. NOROLENKO.

Diu el condemnat

Per a Brand

— En nom de la societat, s'ha de castigar. Ha delinquit en contra la societat, ha delinquit cruelment, traïdorament; cal castigar-lo. Traïdorament ha atacat la seva víctima; lligueu-lo. Cruelment la pecat matant la seva víctima; mateu-lo. La societat sent té capgirada; cal punir-lo.

— Ai, sí! Doneu-me de baixa. No vil ésser-ne soci per més temps.

BRAND

Cot de Reddis

La pena de mort

Rescents fets tristíssims, de sagnant tragèdia, acaben de posar novament damunt la taula el vell plet, sempre transcendental, sempre vitalíssim, de la pena de mort i la seva abolició.

Si raons poderosíssimes d'ordre moral, d'humanitat i de consciència no bastessin a decantar la balança de l'opinió pública vers

bassar a l'home allò que mai ningú no li podrà tornar, la vida,

Perquè si meditem fredament, amb serenitat i sense deixar-nos influir per sentimentalismes, que

per altra part, en aquest cas foren justificadíssims, veurem que el crim, en lloc de minvar o de desaparèixer amb l'exemple d'execucions cruels i nombroses, creix i es desenrotlla cada dia en raó directa amb l'increment del vici, en ses diverses manifestacions: joc, alcoholisme, cràpula.

Per què, doncs, no combatre i guarir les causes, en lloc de volguer-nos ensenyar, barbrent, amb els efectes?

I no parlem d'aquelles penes de mort dictades per a delictes socials o polítics.

No penseu, amics, que una legislació socialment sàvia i socialment justa fóra el cop de gràcia que posaria terme per sempre més a l'infamant ofici de butxi?

Angel Pitou

Per causes alienes no ens ha estat possible publicar els treballs que per aquest número pro vida Acher havien escrit Mestre Angel Guimerà, Gabriel Alover, Manuel Escorza, Rafael Campalans, Angel Pestafia, N. Pla i Carreras, Roc Guinart, Josep Cervelló i Romain Rolland

Del centenari de Kant

Els problemes i la Realitat

Pensar és resoldre, o intentar resoldre un problema. Els problemes s'incorporen en nosaltres, en el nostre subconscient, primer, per a brollar de sobte a plena consciència. Comença el procés pensant i s'acaba el desplaer, l'agre-dole indefinible de la inquietud. Herbart, el psicòleg, tenia raó — no l'Herbart de la nova monadologia realista. Hi ha quelcom en nosaltres que lluita, lluita per a esdevenir conscient, com si les oposicions de la realitat — antítesis en la realitat — vinguessin a posar-se sota les ordres de la Intel·ligència — síntesis en la consciència —; i aleshores sabem el que volem.

Però, i la pràctica — Els problemes del *primum vivere* tots són solubles — un bon lliit, una bona taula, són gairebé sempre una gran solució; i els problemes insolubles, tenen, en canvi, altres aventatges; ens descobreixen sempre nous caires de la realitat, malgrat deixin sempre insatisfet el desig a la intel·ligència.

Kant. — L'intent de resoldre en el món il·limitat dels problemes és l'afirmació més categòrica de l'obra d'aquest filòsof El Kant de l'escolàstica wolffiana és l'home de l'agre-dolç i de la inquietud que encara no sap el que vol; més, de sobte, brollen els problemes a consciència i escriu les dues crítiques, tan constructives l'una com l'altra.

De la vida i de l'obra d'aquesta personalitat central i de confluència en la història dels pensaments, s'en desprenen valors positius, indispensables per a nodrir tota voluntat de conèixer i avançar devers la ciutat ideal.

Jo, en descobrir-me a Kant — que no tinc pas la pretenció de descobrir-lo al llegidor — veig en la força mental d'aquest filòsof, l'afirmació del món espiritual — realitat transcendental — que ve a confluïr, completant-la, amb l'obra cartesiana, i fent a la vegada possible una nova epistemologia basada precisament en aquells caires de la realitat tan oblidats per l'escolàstica, que no creia ni creu en els problemes insolubles.

Fóra de la corrent assistemàtica que engendra — amb Fichte, Nietzsche, Guyau, Eucken — i del sistematisme panlogista germànic, amb el voluntarisme i realisme respectivament de Schopenhauer i Herbart — de la força kantiana esmerçada en el pensament contemporani dues valors ressaltant i elevant-se a la

categoria de virtuts socials: espiritualitat i austeritat.

Espiritualitat. — Aquesta valor feronda, que fa riure a tanta gent, és indispensable a la grandesa dels pobles. Sense ella no hi ha intel·lectuals, ni governants, ni poble.

Austeritat. La vida de Kant n'és la personificació. L'auteritat sense talent és *sànchopancismo*.

Joan Dianella

Barcelona, Maig 1924

El confussionisme de l'escola lliberal

L'escola lliberal contemporànea ha donat lloc a les seves teories, a certes incompatibilitats entre les forces integrades pels partits republicans i socialistes, respecte a la forma de govern; això no tenia res de particular, mentre uns concebien la possibilitat d'un república burgesa i altres no.

Ara, el que no té explicació és que els republicans federals de Pi i Margall, i sobretot els catalans, no es puguin fusionar amb els socialistes catalans, sabent que aquests admeten la forma federativa, concebuda i reconeguda pel mestre en el seu programa, i, a més a més, en aquells darrers anys el problema a resoldre pels pobles és el que afecta al capital i al treball, danada la ràpida evolució efectuada pels pobles en el camp de la economia universal, i cap allà haurien d'anar tots els partits d'esquerra.

Respecte a la llibertat dels pobles, Pi i Margall la reconeix explícitament en el seu programa amb totes les característiques ètniques que distingeixen els uns dels altres, preconcitant la federació, que no es podria realitzar sense aquest reconeixement previ.

Amb els únics que no poden coincidir els republicans federals és amb aquells elements que encara creuen possible una república burgesa, amb la qual mai no transgiran els socialistes, per la senzill raó que els treballadors, tant els manuals com els intel·lectuals, tenen un sol camp comú per a totes les seves lluites, i els burgesos es troben en el mateix cas respecte a les llurs. I si les gradacions, en aquestes dues agrupacions, poden ésser més o menys homogènies, el que no serà possible mai serà l'acord d'aquestes dues classes en el seu lluitar diari pel progrés humà, com no sia per a la reivindicació de les seves llibertats col·lectives en moments donats, i amb caràcter accidental, perquè les característiques ètniques no són irreductibles, com tots els altres fenòmens que s'exclouen en la vida política i econòmica.

Galafco

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

La Immigració nordamericana

Els Estats Units han sigut per espai de cinquanta anys la terra de promissió de les gents europees. Llur immens territori, llur riquesa multiplicada meravellosament i llur tradició de llibertat, feien d'aquell país un refugi ideal pels desposseïts, pels ambiciosos, pels fracassats, pels perseguits. És clar que en la majoria dels casos la realitat era un altra, i al moment de desembarcar les cruïlles d'immigrants començava per ells una tragèdia horrible. Però els que arribaven a acomodar-se en mig de tantes empenes sentien una impressió de triomf i de benestar que irradiava poderosament entre llurs parents i amics del vell món. I el corrent no s'estroncava i els Estats Units anaven lentament absorbint totes les sobrances d'Europa.

Rússia, Alemanya i Itàlia col·locaven als Estats Units llurs quantiosos excedents. Era per aqueixos pobles una descongestió saludable i, per Alemanya particularment, remunerativa. Però en el procés de selecció que anava operant-se hi havia races que portaven una superioritat manifesta pel caràcter i mètode de llur acomodació. Gran Bretanya i Irlanda, els Països escandinaus i Finlàndia, Dinamarca i Holanda, formaven un conjunt de població reflexiva i pacífica amb tendència a establir-se al camp i a devenir propietaris. Quan s'instal·laven, ho feien per quedar-se definitivament i constituir-se en els més gelosos i irreductibles ciutadans de la gran Federació. El mateix passava amb els alemanys, si bé tenien la particularitat d'establir-se en zones determinades, preferentment a l'Oest.

Ja fa anys que els Estats Units varen començar a restringir la immigració. Qüestions econòmiques de gran complexitat varen donar les primeres destrallades a l'arbre florit de la immigració americana. Els grecs foren les primeres víctimes. Tenien l'adversitat de l'administració i la competència ferotge dels calabresos i sicilians. Els russos varen desaparèixer automàticament en declarar-se la guerra. Quedaven en el camp de la lluita per totes les feines de bastaix els alemanys i els italians. Però els italians en això portaven manifesta ventatja. Llur incultura, llur misèria secular, llur inadaptació per al treball ordenat i constant els feia un element temible sobretot per constituir una oferta permanent de braços que dificultava el desenrotll normal de les lluites del treball.

Les noves lleis reguladores de l'immigració posen una fi a aquestes lluites produïdes per l'excessiva aflluència de població. Xinesos i japonesos, en general, tota la gent de raça groga, queden exclusits. Els europeus seran admesos als Estats Units en proporció del tres per cent anyal del total de població respectiva que tingui residència permanent en territori de la Federació. El cop és pels italians que no saben on dirigir-se car es troben en condicions d'inferioritat amb respecte als alemanys, els quals si no poden anar als Estats Units sabran obrir-se pas en altres països.

En l'any econòmic 1922-23 varen arribar als Estats Units 522.919 immigrants, contra 309.556 en 1921-22. Els països de l'Europa meridional i occidental han arribat al 90 per cent de llur quota respectiva, figurant Alemanya amb 48.277 i Itàlia amb 46.674, ço que indica que els alemanys emigren menys o han pres altres direccions mentre que els italians no troben col·locació en lloc i mantenen la mateixa direcció. En quant a Xina i Japó, llur xifra d'immigrants als Estats Units fou només de 4.986 i 5.809 respectivament, el qual indica que la prohibició no crea un problema immediat a aquestes nacions car, de fet, ja existia de temps.

Però el problema és per l'avenir. El Japó que ha seguit sempre una política conciliadora i que tenia l'esperança de trobar per als seus conflictes amb Nord Amèrica una solució de concòrdia, es troba amb que els Estats Units s'obstinen en tancar-li tots els camins car l'impossibilitat d'enviar gent al Nordamèrica impossibilita el comerç i en definitiva l'anul·la i l'extingeix. Per això el Japó ha pres una actitud resolta i ha retirat ja la seva representació diplomàtica dels Estats Units.

Aquest problema de l'immigració americana tindrà doncs d'algunes derivacions que si no ofereixen un perill imminent ajuden a preparar les circumstàncies per a un conflicte futur. Les rivalitats entre els Estats Units i el Japó, al Pacífic, s'aguditzaran i el dia que la situació interna del Japó ho permeti esdevindrà la ruptura. És probable que el dia que el conflicte esclati no serà el Japó el que sufreixi les conseqüències.

A Europa, les restriccions a l'immigració americana són un motiu més d'acostament entre Itàlia i Alemanya. L'anterior deslleialtat italiana no és una gran recomanació per a consolidar una aliança sincera i durable, però així com en 1914 la fatalitat inclinava la balança d'Itàlia vers el grup occidental, fa temps que la brújula es decanta vers Alemanya i la identitat de llurs problemes i necessitats decidirà una amistat internacional que no tindrà res d'afectuosa però que serà prou sòlida per a amenaçar la pau en un pervindre no llunyà.

Encara que no ho sembli, és el perill més gran que amenaça la permanència del Govern socialista de la Gran Bretanya.

M. Serra i Moret

UN MORT IL·LUSTRE

Francisco Mora Mendez

A l'edat de 82 anys ha mort a Madrid, la seva població natal, una de les figures més rellevants del Socialisme espanyol. Home recte i auster, de l'esforç i del treball, conseqüent i honrat com tots aquells que varen fundar el Partit Socialista Espanyol, el seu nom és dels que cal pronunciar amb respecte per tal que representi una una bella concreció de les més altes virtuts socials i ciutadanes.

Quan tenia tot just set anys va quedar orfe de pare havent de deixar l'escola i posar-se a treballar per ajudar al sosteniment de la seva mare i germans més petits. Això no va impedir el conreu de la seva intel·ligència i, malgrat les moltes hores de treball, va estudiar música i declamació, ço que li va permetre deixar el seu ofici de sabater per a dedicar-se a l'escena.

Des de molt jove va sentir entusiasmes per les idees emancipadores. Al celebrar-se en juny

de 1870 a Barcelona el primer Congrés obrer amb el nom de Congrés Regional Espanyol de Treballadors, adherit a l'Associació Internacional, Mora fou nomenat per a formar part del Consell Federal juntament amb Anselmo Lorenzo, Tomàs González Morago, Enric Borrell i el germà de Francisco Mora, Angel, amb els quals va tenir d'emigrar a Lisboa, quan, en 1871, amb motiu de la desfeta de la Comune de París, va extreure-se a Espanya ja perseguit dels socialistes.

Al fundar-se en 2 de maig de 1879 a Madrid la primera agrupació Socialista, Mora era un dels fundadors, ço que li donà juntament amb el venerable Pablo Iglesias un títol de paternitat del Partit Socialista Espanyol. Diverses vegades fou el Vicepresident del Comitè Nacional, figurant també en el Comitè Nacional de l'Unió General de Treballadors. Treballà sempre amb lleialtat i entusiasmisme a favor del Partit, però quan ja rendit pels anys va abandonar el teatre i la presidència de l'Associació d'artistes dramàtics i lírics espa-

nyols que ell havia fundat, les seves activitats en pro del Partit varen multiplicar-se dedicant-se a crear orfeons i a educar als joves socialistes en els sentiments de l'art i de la poesia.

L'any 1902 va publicar un llibre titolat *Historia del Socialismo obrero español*. Va publicar també diversos treballs periodístics que revelen la vasta cultura que posseïa l'humil obrer que amb el seu propi esforç havia sapigut elevar-se a tan alta categoria.

JUSTICIA SOCIAL, en el trànsit del venerable company Francisco Mora, es complau en renovar la seva fe socialista que ha vist encarnada en homes com ell que són més que la gloria d'un partit un altíssim exemple a tota la humanitat i una lliçó heròica per a tots els homes d'ideals.

PAISATGE

A. J. SALVAT-PAPASSERT

Damunt la cima daurada
la silueta d'uns pins.

Per la verdor de la prada
un blanquejar de camins.

Camins clars, escoladissos
que cadascú sap on va;

pels costats, fan bells tapisos
la vinya i l'oliverar.

Digia's que apa la vila
com un pessebre en la vall;

hi sé gent bona i tranquil·la
molt avesada al treball.

Eentre mig de cases brunes
s'alça l'antic campanar:

són unes cases molt brunes
de tant de solell que hi fa.

Unes, entre altres, blanquegen
de la netedat que hi ha;

al vespre, totes fumegen
i fan olor de sopar.

No gaire lluny de la vila
sota uns xiprers vellutats

gaudeixen la pau tranquil·la
els morts que hi són enterrats.

Clamen, sovint, les campanes,
a missa i festa major:

de les carenes llunyanes
els pins hi porten olor.

hi sé dos camins que puguen
devés l'hermita i la font.

I les pebles s'hi soplengen
i fan nit desota el pont.

Encanta tot el paisatge
i el fa més bonic encara;

al lluny s'ovira la platja
i les barques dins la mar.

Sovint el meu cor s'hi empara
i hi romanc tot encisat:

hi sé una donzella clara
que em té mig enamorat.

Tota ma vida ha encisada
l'amor clar com els matins,

pur com la cima daurada
i el blanquejar dels camins.

J. M. Prous i Vila

Del llibre a punt de sortir *La lluna dins el llac*

Generositat i eficàcia

La generositat d'un ideal, s'ha dit, és constantment palesada per l'esperit de sacrifici dels que el professen.

A Catalunya els que més han abusat d'aquest i d'altres aforismes han sigut sempre els contraris als ideals d'altri, manera indirecta d'atjar a l'adversari cap al misticisme guanyant-li per camins més dreters tota la marxa a que la seva generositat l'espenyia.

A la generositat, en tots moments, cal oposar-li la eficàcia, la pràctica d'aquesta en els medis de lluita no exclou ni el principi moral ni l'alta espiritualitat que la mena, l'amoralitat dels practics no existeix pel sol fet d'abandonar els lirismes que els altres —per pràctica—detesten; la ètica, com tantes altres branques de la filosofia, podrà romandre com a principi perdurable, però en l'acceptació real, en l'aplicació pràctica, no pot sostreure's a la realitat a que els dalt i baixos de la lluita la subjecten.

La generositat no és la ètica ni la eficàcia justifica un oportunisme immoral, en conjunt tot és una qüestió de visió i d'adaptació i sobre tot saber-se crear una personalitat i una independència i saber-les fer respectar.

L'aglutinant que l'organització obrera de Catalunya en un temps representà, ha desaparegut perquè contra uns procediments desafortunats i repulsius no s'hi oposaven ni una vasta visió ni una adaptació que donés més flexibilitat a la magna lluita empresa; la cosa és i era prou clara, la batalla havia de guanyar-la aquell que millor calcés els guants.

La revolució russa, n'és un bell exemple del que acabem de dir, ho palesa prou clarament en la Conferència de Gènova. La delegació russa hi assistí amb el mateix port que les demés delegacions; hi hagué qui explotà això amb tota la dolenteria que el seu esperit burgès li dictava, aquells homes del soviet foren combatuts fins en la seva vestimenta; els volien com més esparrapats millor i quan esperaven poguer-los rebutjar una ma nua i abandonada, tingueren que recullir-los el copata i els guants i acceptar la fina ironia.

El resultat més positiu de la Conferència de Gènova el traqueren els russos, per la seva intel·ligència, per la seva adaptabilitat. Això té els seus perills que s'empra com a única arma; la eficàcia no aconsella pas usar-la sempre i per aquesta mateixa raó cal saber treballar amb les mans nudes.

Automàticament, per ara, a casa nostra s'ha allunyat el perill d'una lluita barroera mancada de la més elemental intel·ligència directiva, amb el seu possible triomf el fracàs hauria sigut sorollós evidenciant la total ineptitud per a una missió de govern. Avui aquesta abusiva elegància del bell dir ens té concisosos, perquè ens apar com una patentització d'aptituds governamentals.

A l'Anglaterra, que el socialisme representa una responsabilitat efectiva en les més altes esferes, no justificàriem una xaxaconada de MacDonald, però tampoc ens plauria que l'esperit de l'organització i actuació obrera obrés a l'únic impuls d'aquell il·lustre estadista.

A Catalunya el socialisme tot just comença, una mica per dalt, però amb els guants calcats i una lírica enervadora. Penseu en l'eficàcia!

Jaume Cardús

Temes doctrinals

Un altre dels conceptes, l'aplicació dels quals convé que sigui examinada, és el que expressem amb les paraules *evolució, evolucionar, evolutiu*, conceptes que, com el de l'assimilisme, és un dels que del camp de la Biologia han estat trasplantats al de la Política, quasi sempre molt impropriament, amb un examen del concepte, abans que tot.

Una definició amb totes les de la llei no cal donar-la, car tothom sap ben bé ço que significa, és a dir, la manera de procedir de la vida en el seu deseurollament; el procés gradual i, més que gradual, seguit, sense ni els més petits salts, del desenrotllament vital. Aquell procés és aparentment igual d'un moment a l'altre, però progressiu o regressiu sempre. I amb això ja estan dits els caràcters essencials de l'evolució: continuïtat i progrés—o retorn, si l'ésser, en lloc d'estar en creixença, està en decaïment—Primer caràcter: continuïtat d'un estat a l'altre, això és que tot procés evolutiu conserva, en cada estat, tot ço essencial que tenia en l'anterior; que en ell no es perd ni s'adquireix res, que pugui reportar-li un canvi d'essència. Segon caràcter: progrés, és a dir, que tots els elements essencials de l'ésser, que evolucionen, estan de continua creixença o decadència.

Ara hem d'advertir també que la evolució és la única manera de procedir que tenen els éssers vivents i, a més, que els és prou i exclusiva. La vida no en té d'altra, de manera de procedir i, si en ella—i en la vida política i social també—veiem quelcom que sigui una revolució, ja podem dir que li és totalment extern. La revolució dintre de la vida no existeix, car, com ja ho deien els antics, *Natura non facit saltum*, i totes les revolucions, que en la vida política i social que hom registra, no són més que canvis de les institucions, les quals regulen només que *extrinsecament* aquella vida. Però, a més a més, la evolució és exclusiva dels éssers vivents, i això vol dir no-res-menys que, fora de la vida, la evolució no existeix. Però tot això, aquest concepte és un dels més eminents biològics que hi han i, per aquest sol fet, l'aplicació d'ell fora del camp biològic ha de reportar-li quan menys una desvirtuació.

Havem advertit que el concepte de evolució ha sigut oposat al de revolució i saber fins a quin punt arriba la propietat d'aquest acte lògic és, per a la nostra qüestió, interessantíssim. Efectivament, del fet d'aquesta pretinguda oposició deriven quasi totes les improprietats, errors i confusions, que hom fa quan es parla d'aquests conceptes. És veritable, doncs, en la realitat, aquesta pretinguda oposició? Veiem-ho. La paraula revolució té sentits diferents. El que té en Mecànica, ja es veu que res no té que veure, cap relació no guarda, amb el concepte de evolució. Com a sinònim de revolta, de rebel·lió, de protesta, expressa simplement un estat passional i, està clar, tampoc cap relació no guarda i, per tant, tampoc pot ésser oposat al significat, que la paraula evolució comporta. En fi, la paraula revolució expressa, de vegades, el canvi brusca, purament formal, de forma i d'estructura, que de tant en tant les institucions socials i polítiques sofren. Aquest és el sentit, en el qual hom li ha oposat el concepte de evolució. Què pressuposa això? Pressuposa, naturalment, que el significat que aquest concepte té, és diametralment oposat al que té la paraula revolució. I això no és pas cert, car si ho fos, si aquesta oposició en la realitat fos un fet, seria perquè aquestes dues maneres de procedir s'esdevindrien en el mateix ordre de coses. I com que no s'esdevé pas així, car la evolució en la vida i suls en la vida es dona i la revolució, en la vida, no s'esdevé mai, resulta que tampoc en aquest sentit evolució i revolució són dos conceptes oposats, més encara, que tampoc ni tant sols res no tenen que veure l'un amb l'altre.

Provem d'aclarir tot això, donant una mirada a com els fets s'esdevenen en la realitat. La vida del poble de ço que evolucionen, es desenrotlla i creix i, naturalment, ve un moment en que aquelles institucions legals, que són com el canal pel qual aquella vida es ven estrenyuda a circular, i com els lligams que la falxen resulten massa estrets i inadequats per aquella vida i, si on hom no opera una transformació prou radical, prou sàvia i prou oportuna, que les adapti a la mateixa —el qual hom no fa mai, car manca la bona voluntat i revisió necessàries—forçosament ha de venir la necessitat de que aquesta vitalitat salti per damunt d'elles, les destrueixi i, en el seu lloc, crei noves formes amb con-

formitat a les necessitats noves. I vet aquí la revolució. Aquesta, però, no és més que el canvi d'aquelles institucions, les quals són totalment externes a la vida del poble, puix elles no són pas res viu, sinó quelcom convencional, ni són tampoc la forma d'aquella vida—s'entén la forma intrínseca i sustancial d'ella. Per consegüent, tota revolució és també sempre externa a la vida del poble. Aquesta, siguin els que vulguin els règims socials i polítics, siguin els que es vulguin els públics trastorns, sempre es rogeix per les mateixes lleis intrínseques, que són fixes i per a l'home immutables, com cosa que són de la Naturalesa. Conseqüència de tot això, què precedeix? Molt important, que hom, sense caure en contradicció, pot ben bé ésser un revolucionari convençut i, a l'ensens, evolucionista.

Ara el que manca és precisament el sentit en que hom pot ésser partidari dels procediments evolutius, en l'ordre polític i social, millor dit, fixar en què consisteix l'evolució, que podem fomentar. Ja està indicat en tot ço que hem vist, no hi ha més evolució, que la vida del poble. Ésser, doncs, evolucionistes vol dir ésser partidaris de que la vida popular pugui desenrotllar-se lliurement, amplemunt, cap al seu progrés, en una harmonia i total perfecció, i això per mitjà de l'únic camí que hi ha, que és el de la cultura popular; ésser evolucionista val tant com ésser progressista, en el sentit recte i genèric de la paraula. Especificant, hom pot ésser evolucionista també, dintre d'una aspiració determinada, política o social, en el sentit de que el partit o classe a que pertanyi, vagi adquirint una capacitat major cada dia. Parlar de procediments evolutius en altre sentit, en altre sentit que no sigui aquest, el biològic que hem exposat, és parlar impropriament. Ço que és freqüentíssim és parlar de procediments evolutius—en oposició als procediments revolucionaris, amb el sentit d'aconseguir el mateix a petits salts, per etapes, per concessions parcials arrancades al poder opressor, però això no és ni evolució ni res que s'hi assembla.

Molt podriem continuar dient sobre aquest tema, però ja n'hi ha prou. Que tots meditem el significat dels conceptes discutits i, en l'aplicació de les paraules corresponents, anem-hi pams; no us sembla?

Albert Sans

NOU LEOPARDI

Per a En Cristòfor de Domènec

Si el coneguessiu vos donaria tema per a un de vostres llibres, filòsof mica rar, que dieu conèixer a fons la dolor. Avui l'he escoltat intimament—abdsòls al seu estudi—la seva música i la seva conversa han estat dedicades a mi exclusiva-ment una bella estona, tal com somnia en mon caprici. El violí plorava dolçament... divinement; el seu art, és magnífic, posseïx un domini de l'instrument i una inspiració com poques. Però, el violí plorava—ho endevino—amb la desesperació amarga, punyenta, del plor sense llàgrimes que tothora crema les entranyes del nou Leopardi... deia les angioixes de l'esperit selecte, d'artista apassionat sedent d'ideal, que topa amb llur deformitat física: el gep... Quan el violí parava i la veueta, un xic afemellada, escafia quins són els meus autors predilectes o bé parlava d'altri, llavors els ulls melangiosos i humits esguardaven mon rostre d'una faiso enigmàtica, com no capint encara que cercava en la seva amistat. És tan dolent i materialista el comú de la gent, que ell no pot creure'n la tendresa que inva deix la meua ànima davant del seu sofriment, tendresa vinguada de l'admiraçió i pietat alhora que despertà en mi la primera vegada que el vaig sentir tocar.

Ni la tempesta d'aplaudiments dels intel·lectuals assistents al concert li feren deixar l'humil somriure coïbit que em corprengué.

Li só presentat una canço catalana—que diu d'amors—per a que conegui l'estil de la música nostrada; un llampec dels ulls i un rictus dolorós als llavis em diuen que n'he fet una mica massa... A un ésser que forçosament ha de renunciar-hi, no se li ha d'esmentar mai l'amor!

Jo, dissortat nou Leopardi, creador de melodies excelses, rublertes de melangia i dolor, si poguéssim viure dugues existències els, humans!

Carlota Góteres

Valparaiso (Xile).

AUTO-CARICATURA DE «SHUM»

El pròxim dia 10 de Juny es posarà a la venda el llibre

LA LLUNA DINS EL LLAC

(CANÇONS I POEMES)

DE J. M. PROUS i VILA

Per comandes a la llibreria Bibliotheca, Llovera, 13. - Reus.

Als subscriptors de fora

El manteniment d'un periòdic com el nostre comporta un sacrifici constant. L'anormalitat actual fa més dura encara la vida de JUSTIÇA SOCIAL.

Preguem a tots, vivament, vulguin ajudar a l'èxit de la nostra obra remesant-nos l'import de les subscripcions que s'ens deuen.

C. FAGES DE CLIMENT

Les Bruixes de Llers

(POEMA)

Pòrtic de Ventura Gassol
Il·lustracions de Salvador Dalí

EDITORIAL POLIGLOTA

Als nostres corresponents

Fem present als nostres corresponents que les liquidacions deuen practicar-les cada fi de mes. Als negligents que no ho efectuin els girarem, carregant-los una pesseta per les despeses.

No admetem retorns de paper. Per això facturem els exemplars a 10 cts.

Treballador!

Sigues digne de la teva condició humana!

Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.

Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

COOPERATIVA DE CONSUM

DEL C. A. de D. del C. i de la I. Entitat Obrera

QUEVIURES de totes classes
CAMISERIA
PERFUMERIA
PANYERIA

Repartiment a domicili

Per a tots els socis del Centre

La nostra lluita, per fi, ha assolit l'amistat de tot el món.... La No-Violència ha vingut els homes; i hi restarà. Ella és l'Anunciadora de la pau del món....

Parantes de MAHATMA GANDI cap del separatisme indi

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueix al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

L'Ateneu Popular

Una impressió

Les circumstàncies especialíssimes de Barcelona, on tota intransigència i tota exageració han comptat sempre amb nombrosos partidaris, fins a l'extrem de poder-se afirmar que ha estat una de les característiques de l'organització obrera de la capital de Catalunya, explica que fos esperada amb gran interès la inauguració de l'Ateneu Popular d'Estudis Socials, que tingué lloc el dijous 22 del mes passat.

A l'acte hi acudiren gran nombre de militants i d'antics militants de totes les escoles sociològiques en que està dividit el proletariat barceloní.

Per les impressions que tinguérem ocasió de recollir en aquell acte, podem afirmar que existeix un veritable desig que sigui un fet el funcionament d'un organisme que fent-se ressò dels sentiments i de les idees que agiten el proletariat mundial, portin a la tribuna i a la discussió tota doctrina, tot principi i tot procediment mereixedor d'ésser examinat, fins arribar a posar de manifest la bondat, la lògica o la ineffectivitat del mateix.

Amb el ben entès que l'examen de tota doctrina, de tota idea i de tot procediment pugui fer-se pels seus respectius partidaris amb entera i franca llibertat; sense coaccions ni amenaces de cap mena, el que fins avui ha estat poc menys que impossible a Barcelona.

Aquest és el sentir i el pensar dels obrers manuals i intel·lectuals que dijous passat feren acte de presència en tan gran nombre al Centre del carrer de la Lluna, i aquest fou, en síntesis, el pensament que els obrers de Barcelona els restaran fonament agraïts.

Mera i rapidíssima impressió de l'acte, aquestes ratlles, ens limitarem a consignar que els parlaments d'En Jové i dels companys doctors Rofes i Xirau foren molt ben acollits per la nombrosa concurrència, així com el bell treball llegit pel nostre camarada Cristófor de Domènec.

J. Comaposada

AL OBRERS DEL RAM DE L'AIGUA

Per la nostra Organització

Si jo que des d'aquestes planes us parlo com a socialista, ben segur que aquests que així pensen exclamaran: «Aquest deu a spirar algun càrrec, llençant una columna al men damunt.

La «Unió Socialista de Catalunya» ha fet una crida per a unir tots els treballadors de Catalunya per lluitar contra la capitalista, i nosaltres, els sindicalistes de l'Unió, segurament que farem el sord davant d'aquesta crida.

La «Unió Socialista de Catalunya» ens ha ofert un ample camp de lluita,

en lloc de parlar i parlar, valdria més que cerquésim els homes honorables que fossin veritables representants del poble, foragitant així els representants burgesos que són la nostra mort.

Companys, mediteu bé; mireu allà on anirem a parar i allà on aniríem a parar. Som en els moments de decidir el tot per tot. No tingueu rancúnies de cap mena.

és per a que els nostres anhels llibertaris ens hi han obligat i no estem distanciat dels companys de capoble, només ens separa la diferència de raça; com a treballadors sam germans de tots els treballadors del món. En el camp socialista hi caben tots els homes d'idealitats generoses, tots els homes amb fructures de llibertat i prosperitat per a la classe avui explotada.

Desvetllem-nos i fem quelcom pel nostre sindicat, fem sentir les nostres veus, que l'empenta de la massa obrera faci tremolar. Units tots, clars els ulls, bategant els cors i amb la pensa fixa als conceptes de LLIBERTAT, PROGRÉS i CULTURA fem triomfar la «Unió Socialista de Catalunya», en representació del Socialisme Universal.

Josep Cervelló
Del Ram de l'Aigua

d'una unitat noble com les que a totes les nacions de la veïlla Europa han triomfat, la del camp socialista, i nosaltres, pobres orbes amb el cervell emmaninat per altres que no són de la ceba però sí de la pastanaga, hem cregut que estem més bé tal com estem, dintre del nostre ensopiment, dintre de la nostra esclavitud, i deixem passar aquesta veu dels companys socialistes que ressona com un eco, eco que potser algun dia, ja desvetllats, ens dignarem escoltar.

En aquests moments d'angoixa hem de decidir el nostre camí a seguir. No vull pas creure que us voleu quedar a aquest lloc. Es hora que escollim si acceptem el pacte de la «Unió» o bé ho arreglem nosaltres mateixos.

En mig d'aquestes penombres s'hi dibuixa una esclatxa de llum que ens duen els homes de la «Unió Socialista», i és per aquest raig de llum que tenim de mirar la nostra salvació, car si els homes que la formen no us inspiren prou confiança, ells mateixos generosament us donaran els seus llocs honorats, amb la confiança de tot el camp socialista.

La causa socialista està triomfant arreu del món; milers i milers de treballadors de les nacions més avançades, s'han ajuntat i han obtingut una majoria en els seus governs i han causat un gros desnivell a la classe capitalista.

A Catalunya, els obrers sembla que ens preocupem ben poc si governa en Pau o en Pere,

en lloc de parlar i parlar, valdria més que cerquésim els homes honorables que fossin veritables representants del poble, foragitant així els representants burgesos que són la nostra mort.

Companys, mediteu bé; mireu allà on anirem a parar i allà on aniríem a parar. Som en els moments de decidir el tot per tot. No tingueu rancúnies de cap mena.

DE COL·LABORACIÓ

Art, no; bellesa, sí

Rèplica a l'amic Ramón Pla i Coral

Es l'art la suprema dignificació de la vida humana? Aquesta és la pregunta que amb la seva corresponent resposta afirmativa ens representava fa uns quants dies en aquestes mateixes columnes, el senyor al qual van dedicades aquestes ratlles.

Permeteu:

Que és l'art? L'art és una imperfecta concepció de la bellesa. L'art no és més que una bellesa, urbanitzada, modelada i a voltes adulterada. A l'art l'admirarem per la bellesa que hi radica.

Es la bellesa i no l'art el que guia la ma del poeta o del pintor que estampen en la tela o en el paper el fruit de la seva inspiració.

L'art és i pot ésser discutit. La bellesa és indiscutible.

Fins baixant a les taules més vulgars, veiem que la bellesa impera arreu i és a ella la que admirem en el graciós rostre i cos gentil de la noia que ens ha fet viure emocions desconegudes. D'una noia, la seva bellesa és la que amb ella neix i que té (diguem-ho així) per dret propi, el coloret és el seu art.

Resumint: la bellesa és, com diu Baudelaire, la suprema deessa que a son albir, arbitràriament, governa el món sense respondre de res.

Jaume Gascón i Rodà

Aquest número ha passat per la censura militar.

Noves i documents

ALEMANYA.—El plebiscit de Hannover.

El sentiment compartit per una gran massa de la població de Hannover de constituir un Estat lliure dintre de la Federació alemanya, no és una ficció com el separatisme de Rhenania i del Palatinat que va tenir una fi tan violent i tràgica. Els hanoverians que volen esclindir-se de Prússia són en nombre considerable i la causa llur té arrels fondes i antigues. Això no vol dir que no tinguin amor al Reich i que la intenció llur sigui la de desentendre's d'Alemanya, sinó simplement constituir un Estat amb plena autonomia com Saxonia, Württemberg, Oldenburg, etc., etc.

Es evident, però, que els separatistes guelfs no són pas en majoria. L'avantatge que disposa la Constitució com a consulta prèvia per a determinar el plebiscit definitiu, prevé que una tercera part del total d'electors es manifesti a favor del referèndum. El nombre total d'electors inscrits a la província de Hannover és de 1.788.800. El dia 18 de maig va fer-se l'avantatge per a decidir si procedia el referèndum relatiu a l'autonomia, i el total de vots emesos fou de 448.961, mancant-ne 140.439 per a arribar a la tercera part.

Amb respecte a les eleccions del 4 de maig, els separatistes guelfs han guanyat 144.000 vots. Bils no es consideren pas vençuts, malgrat no haver assolit l'objectiu que perseguen i anuncien que acudiran a la Societat de les Nacions en protesta de la coacció exercida pel Govern del Reich sobre els funcionaris hanoverians privant-los d'emetre llur vot. També anuncien que exigiran un nou plebiscit go que fa pensar als nacionals prussians de treballar en pro de la modificació de l'article 18 de la Constitució de Weimar el qual regula les condicions del referèndum popular. De moment, però, Hannover continuarà classificat com una simple província de Prússia.

RUSSIA.—Els condemnats de Kirov

Les penes de mort pronunciades contra els intel·lectuals ucraïnians del «Centre d'Acció», Třebakow, Iednovski, Iakovlev i Mme. Vinogradova han estat commutades per deu anys de reclusió. Les altres penes han estat reduïdes a la meitat.

Celebrem en gran manera que els tribunals soviètics hagin corregit en part l'enormitat comesa contra els intel·lectuals ucraïnians que combatten el règim de dictadura per mitjans persuasius i pacífics.

VENEZUELA.—Repartiment de terres comunals.

El general Gómez, president de la República, en el missatge anual proposa la reforma de les lleis que regulen l'atribució de terres de domini públic a fi de que pugui concedir-se gratuïtament a tot venezolet treballador i honorable mancat de mitjans de vida, una porció de terra de conreu en propietat perpètua i inalienable.

FINLANDIA.—Agitació militar.

Vuit cents oficials de l'exèrcit finlandès han presentat la dimissió de llurs càrrecs per a expressar llur malcontent contra el cap d'Estat major i la direcció de l'exèrcit. La situació s'ha agreujat per consideracions polítiques car sembla que hi ha el propòsit de separar de l'exèrcit a tots els oficials que havien estat al servei de Rússia.

Això dificulta la constitució d'un govern de coalició burgesa, car entre els grups que la componen hi han serles discrepàncies respecte a la qüestió militar. Ço que resulta evident és que la disciplina de l'exèrcit està completament perduda i la oficialitat totalment desmoralitzada.

IUGOSLAVIA.—Crisi ministerial.

Com ja preveiem temps enrera, el ministeri Patxitch s'ha vist obligat a presentar la dimissió. Com sigui que no ha estat possible substituir-lo, per ara, el mateix ministeri s'ha encarregat novament del poder, però les sessions del Parlament han estat suspeses fins al 20 d'octubre per tal de no exposar al govern a noves dificultats que fossin impossibles la seva permanència. Es probable, però, que el ministeri Patxitch haurà d'abandonar definitivament el poder abans d'aquella data.

DINAMARCA.—Cap al desarmament.

L'obrer tipògraf, Rasmussen, encarregat del ministeri de la Guerra en el Govern socialista que presideix Stauning, ha preparat un projecte de llei per a fer complet el desarmament de les forces militars d'aquell país. Es preveu una gran reducció del contingent en files i es transformarà una gran part dels excedents en funcionaris de policia o similars.

La Unió Socialista de Catalunya i el socialisme francès

La «Unió Socialista de Catalunya» ha tramès el següent telegrama als companys del Partit Socialista de França (Secció francesa de la Internacional Obrera), mentre estaven reunits en assemblea:

«La «Unió Socialista de Catalunya» salua avec enthousiasme les socialistes français et, heureux de leur récent triomphe, fait les meilleurs voeux par l'union des socialistes de tous les pays.—Roure i Torrent, secretaire.»

SETMANARI SOCIALISTA

Justicia Social

2.ª època

CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:
arrer del Pl. 11, - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:
Marcel·l Badia, Llovera, 13. - REUS

REDACTORS I COL·LABORADORS:
Gabriel Alomar - Serra i Morot. - Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Aiguadé Miró Cristófor de Domènec - C. Fages de Climent J. Llorens i Arillas - J. Emili Mira - J. Puig i Ferrer - Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - «Ami» - osand Llatas - Dr. Montanyà Fuster Valldeperas - Roberto Marvati - Manuel Galés - René Lyr - Joan omorera - Alfred Galiart - Dr. Andrés Ovejero - Josep Ricart Sala Manuel Escorza - Josep M.ª Pou i Sabater J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Josep M.ª Talleda - Joan Montserrat - Emili Sallés - Pere Gorge - F. Cañadas - Josep M.ª de Sureda - J. Roure i Torrent - Manuel Alcántara Gassol - Dr. Cosme Boles - Ignasi Iglesias - Nach Guinart - Delfi Dalmau - Joan Fontrodó - Balaguer Bard - R. Rafols Camb - J. Francés - Jaume Cardeñà - J. Duran i Guardia-Puig Pujades - Joan Drs. Dr. Josep Amador - Dr. J. Estadellin Aró.

PREUS D'ABONAMENT:
Catalunya i Provincies:
Trimestre, 250 ptes. - Mig any, 450 ptes.
Un any, 8 ptes.

Estranger:
Mig any, 575 ptes.
Un any, 1050 ptes.

JUSTIÇA SOCIAL és l'única periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI personalment a la redacció o a l'Administració, o bé trametem l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

FRANÇA.—Les cendres de Jaurès

«Le Quotidien» ha publicat el següent solt, signat pel seu director, Henri Dumay:

«Els radicals i socialistes recentment elegits seran cridats aviat per a deliberar sobre un programa de realitzacions immediates.

No dubtem que es posaran fàcilment i ràpida d'acord, perquè França acaba de dir d'una manera clarivent el que vol.

Perquè no pensem que el primer i millor signe d'aquest nou esperit que informa la Cambra fora traslladar les cendres de Jaurès al Panteó?

Amb aquest acord el país hi veuria no solament un gran acte de justícia: hi veuria també una gran promesa.

L'hora en que la democràcia triomfant reprèn la seva marxa cap al progrés social i l'aliança internacional, és magníficament pròpia per a la glorificació de l'admirable apòstol de la justícia i la pau, com fou Jaurès.

Reclamem, per tant, el Panteó pel més il·lustre i el més pur ciutadà que ha tingut la República.»

Primeres Nocions d'Economia Política

CHARLES GIDE

Versió castellana de J. Carró

Preu: 150 Ptes.

Avant-projecte d'una Llei de Cooperatives

J. SALAS ANTÓN

Preu: 0'15 Ptes.

Publicacions de Propaganda de l'Acció Cooperativista

Encarrecs: Aurora, 11 bis.

Obrers del camp! Llegiu i propagueu

“LA TERRA”

SETMANARI POPULAR

PORTAVEU DE LA «UNIO DE RABASAIRES DE CATALUNYA»

Es publica cada dissabte. 15 Cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1.ª

BARCELONA

“ACCIO COOPERATIVA”

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya; Problemes socials relacionats amb la cooperació.

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anual: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - Clotol

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure:
Com a home, has d'ésser socialista.
Com a obrer, sindicalista.

Imp. BULLACHKA - Reus.